

COMISIA NAȚIONALĂ DE STRATEGIE ȘI PROGNOZĂ

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL III 2024
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- septembrie 2024 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL III 2024 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendințe generale

În cel de-al doilea trimestru al anului 2024, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, s-a observat o continuare a contracției activității industriale, deși a avut loc o scădere a costurilor de producție. Se estimează că această tendință va persista și în trimestrul al treilea, însă la o intensitate mai redusă, principalele provocări rămânând blocajele din lanțurile de aprovizionare și distribuție, costurile ridicate ale forței de muncă în anumite sectoare și o ușoară creștere a prețurilor de producție.

Astfel, **analiza evoluției industriei pentru trimestrul III 2024**, comparativ cu trimestrul similar, bazată pe estimările agenților economici, indică o tendință ușor negativă a activității industriale, respectiv o creștere moderată a cererii, în special pe piața internă, dar și pe piețele externe.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare; % -

	2023			2024		
	Tr. II	Tr.III	9 luni	Tr. II	Tr.III	9 luni
1. Producția industrială*	-3,7	-3,1	-3,3	-1,6	-0,1	-1,5
2. Cifra de afaceri** – total	-8,0	-0,5	-7,0	5,8	2,5	6,3
➤ intern	-9,6	1,4	-7,5	9,0	3,9	9,2
➤ extern	-3,3	-3,8	-4,2	-0,7	1,9	0,6
3. Stocurile de produse finite	5,9	-7,9	4,0	-15,8	-5,2	-15,3
4. Numărul mediu de salariați	0,5	0,2	0,4	-0,3	-0,5	-0,1
5. Productivitatea muncii	-4,3	-3,4	-3,9	-1,7	0,0	-1,7

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul III 2024 – rezultatele din ancheta de conjunctură

*serie brută; **deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Este de așteptat ca producția industrială să scadă ușor, cu 0,1% în al treilea trimestru al anului curent, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. În contextul unei posibile majorări atât a cifrei de afaceri în volum pe piața internă (3,9%), cât și a cererii externe (1,9%), se estimează că cifra de afaceri totală din industrie va crește cu 2,5%.

În ceea ce privește stocurile de produse finite, se anticipează că acestea vor continua să scadă, dar pe un trend mai moderat, cu o reducere de 5,2% în trimestrul III 2024. De asemenea, se estimează o ușoară diminuare a numărului mediu de salariați, de 0,5%, în aceste condiții menținându-se același nivel al productivității muncii.

În contextul evoluției acestor indicatori economici, pentru primele nouă luni ale anului curent, comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent, se estimează un parcurs negativ al producției industriale, cu o scădere de 1,5%. Aceasta apare în contextul unei creșteri semnificative de 9,2% a cererii pe piața internă, ceea ce sugerează că se va exercita presiune asupra stocurilor. De altfel, se estimează o scădere a stocurilor de produse finite cu 15,3%, după o reducere considerabilă de 19,8% în primul semestru, ceea ce reflectă eforturile de ajustare a ofertei la cererea crescută.

În ceea ce privește piața externă, cifra de afaceri se preconizează să crească cu 0,6%, astfel că volumul total al cifrei de afaceri din industrie este anticipat să crească cu 6,3% față de nivelul înregistrat în perioada ianuarie – septembrie 2023. Această dinamică sugerează că, deși producția întâmpină dificultăți, cererea în creștere și ajustarea stocurilor contribuie la o îmbunătățire generală a cifrei de afaceri în industrie. De asemenea, numărul mediu de salariați ar putea înregistra o ușoară diminuare de 0,1% în primele nouă luni, ceea ce ar putea conduce la o scădere de 1,7% a productivității muncii.

Agenții economici previzionează pentru trimestrul III 2024, față de trimestrul anterior o scădere a producției industriale cu 0,6% și o contracție a cifrei de afaceri totale pe industrie de 4,7%. Această evoluție este cauzată în principal de o reducere importantă a cererii, atât pe plan extern (-4,8%) cât și pe piața internă (-3,1%), această diminuare a cererii având un impact direct asupra creșterii stocurilor de produse finite, estimate să avanseze cu aproximativ 9%.

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	Trim.III	Trim.IV	Trim.I	Trim.II	Trim. III
	2023		2024		
1. Producția industrială*	-2,0	0,4	-0,9	0,9	-0,6
2. Cifra de afaceri** – total	-1,7	1,2	1,5	4,7	-4,7
➤ intern	1,6	-0,2	-1,1	8,5	-3,1
➤ extern	-7,2	4,0	5,2	-2,3	-4,8
3. Stocurile de produse finite	-2,8	-1,1	-5,6	-7,3	9,4
4. Numărul mediu de salariați	-0,3	-0,5	1,0	-0,5	-0,4
5. Productivitatea muncii	-1,6	0,8	-2,4	1,5	0,1

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul III 2024 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută; **deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Astfel, în perioada iulie - septembrie 2024, agenții economici estimează o creștere a stocurilor de produse finite cu 9,4%, după scăderile observate în trimestrele anterioare ale

anului. Această evoluție de majorare a stocurilor este previzibilă în contextul unei scăderi atât a producției industriale, cât și a cifrei de afaceri pe total.

De asemenea, este preconizată și o ușoară reducere a numărului mediu de salariați, de 0,4%, care, corelată cu o contracție de 0,6% a producției industriale va conduce la o creștere modestă a productivității muncii de doar 0,1% comparativ cu cel de-al doilea trimestru al anului. Aceste tendințe indică o adaptare a pieței la condițiile economice actuale, în care agenții economici își ajustează stocurile și forța de muncă pentru a face față variațiilor cererii.

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

În cel de-al doilea trimestru al anului 2024, producția industrială a crescut cu 0,9% față de trimestrul anterior, această evoluție situându-se sub estimările inițiale pentru acest indicator (+7,0%), iar comparativ cu trimestrul II 2023 s-a înregistrat o reducere cu 1,6%.

Diferența de 6,1 puncte procentuale dintre realizările statistice ale producției industriale (0,9%) față de trimestrul anterior și prognoza inițială de 7,0% se explică printr-o cifră de afaceri mai redusă, față de predicțiile inițiale, atât pe piața externă, cât și pe cea internă, în contextul actualelor condiții din piață și pe fondul continuării stării de incertitudine din mediul socio-economic actual, care influențează negativ performanța sectorului industrial.

Cele mai importante diferențe pot fi menționate în cazul anumitor ramuri industriale pentru care s-au preconizat creșteri și s-au obținut scăderi de producție și anume: activități de servicii anexe extracției (19,4 puncte procentuale), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (13,7 puncte procentuale), fabricarea calculatoarelor (13,5 puncte procentuale), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (12,7 puncte procentuale), fabricarea produselor textile (12,6 puncte procentuale), fabricarea echipamentelor electrice (8,4 puncte procentuale), fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (8,3 puncte procentuale) sau au fost prognozate majorări importante și au rezultat creșteri de amplitudine mai mică, cum ar fi: fabricarea altor produse din minerale nemetalice (15,3 puncte procentuale), industria metalurgică (12,7 puncte procentuale), alte activități extractive (8,7 puncte procentuale), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (6,4 puncte procentuale), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (5,0 puncte procentuale). De asemenea, se pot sublinia și situațiile în care au fost prevăzute scăderi cu o amplitudine redusă, obținându-se reduceri ample pentru anumite sectoare, ca de exemplu: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (15,3 puncte procentuale), fabricarea de mobilă (5,0 puncte procentuale).

Totodată, sunt de remarcat mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, în primul semestru al anului 2024, comparativ cu perioada ianuarie - iunie 2023,

și anume posibilitatea unor majorări sau scăderi concomitente a evoluției unor sectoare la nivelul ambelor semestre, precum și evoluții contrare ale altor ramuri, la nivelul celor două semestre similare analizate.

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri în semestrul I

- sem./sem. corespunzător din anul anterior -

2024	2023	Ramuri industriale	
↗	↗	alte activități extractive	
		industria alimentară	
		extracția petrolului brut și a gazelor naturale	
	↘	↘	prelucrarea lemnului
			fabricarea substanțelor și a produselor chimice
			extracția minereurilor metalifere
			fabricarea altor mijloace de transport
↘	↗	fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	
		repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	
		fabricarea produselor farmaceutice de bază	
		fabricarea calculatoarelor	
		fabricarea autovehiculelor de transport rutier	
	↘	↘	fabricarea de mașini, utilaje și echipamente
			activități de servicii anexe extracției
			tăbăcirea și finisarea pieilor
			extracția cărbunelui superior și inferior
			fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
			fabricarea produselor textile

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

În semestrul I 2024, producția industrială s-a redus cu 2,1%, comparativ cu perioada similară a anului anterior. Cele mai semnificative scăderi au fost înregistrate în ramuri precum: activități de servicii anexe extracției (-34,3%, în condițiile unei scăderi de 2,7% a cererii interne pentru această ramură), tăbăcirea și finisarea pieilor (-22,8%, influențată de o reducere considerabilă de 25,1% a cererii externe, precum și de o scădere de 6,6% a cererii interne.), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-19,7%, ca urmare a unei reduceri de 19,2% a cererii pe piața externă), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-17,0%), fabricarea produselor textile (-12,1%, corelată cu o scădere semnificativă de 16,8% a cererii externe și de 7,7% a cererii interne), fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice, cu o scădere a producției de 9,6%, având în vedere o reducere de 23,1% a livrărilor interne în acest semestru.

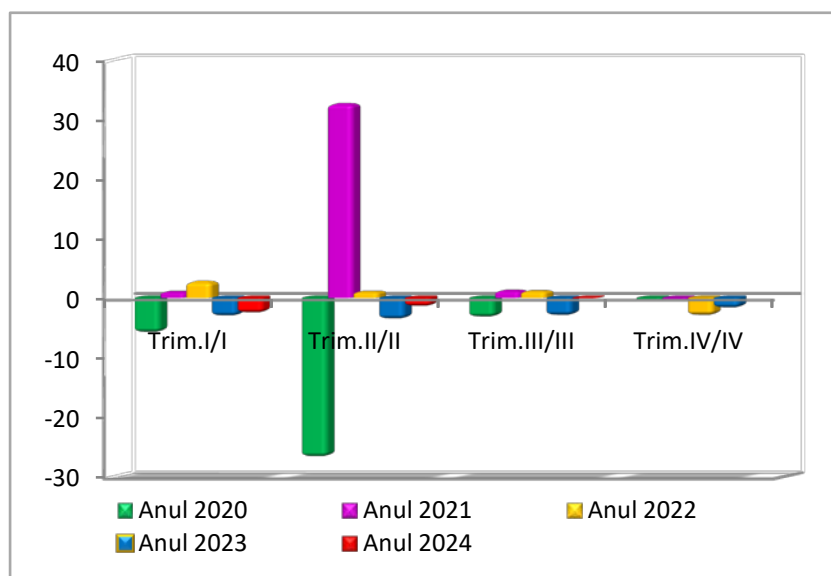
La polul opus, au existat și ramuri industriale care au înregistrat creșteri ale producției, dintre care amintim: prelucrarea lemnului (16,0%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (14,9%, pe baza unei creșteri de 20,7% a cererii externe, respectiv de 18,9% a cererii

interne), fabricarea altor mijloace de transport (11,6%, pe baza unei cereri interne în creștere cu 32,8%, față de semestrul corespunzător), alte activități extractive (10,5%, avându-se în vedere o majorare importantă de 62,3% a cererii interne), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (9,0%, în contextul unei majorări de 14,7% a cererii interne, precum și de 12,2% a celei externe).

Analiza conjuncturală realizată de agenții economici pentru cel de-al treilea trimestru al anului curent estimează o ușoară **scădere a producției industriale de 0,6%, față de trimestrul anterior**, care în contextul unei cereri moderate, va determina o diminuare de doar 0,1% față de trimestrul similar din anul trecut. Astfel, pe ansamblul primelor nouă luni ale anului, se preconizează o reducere de 1,5% a producției industriale.

Grafic nr. 1 Dinamica volumului producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere, cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion și stabilite pentru evoluția din perioada iulie - septembrie, au rezultat estimări ale producției industriale pentru trimestrul III al anului curent, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere mai mare de 20%**:
  - extracția cărbunelui superior și inferior;
  - extracția petrolului brut și a gazelor naturale.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 20% și 15%**:
  - extracția minereurilor metalifere;
  - alte activități extractive;

- activități de servicii anexe extracției.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 15% și 10%**:
  - Industria alimentară;
  - fabricarea băuturilor;
  - fabricarea produselor din tutun;
  - fabricarea produselor textile.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 10% și 5%**:
  - fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
  - tăbăcirea și finisarea pieilor;
  - prelucrarea lemnului;
  - fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie;
  - tipărirea și reproducerea pe suportți a înregistrărilor;
  - fabricarea produselor de cocserie;
  - fabricarea substanțelor și a produselor chimice.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 5% și 0%**:
  - fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice;
  - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice;
  - fabricarea altor produse din minerale nemetalice;
  - industria metalurgică;
  - industria construcțiilor metalice și a produselor din metal;
  - fabricarea calculatoarelor;
  - fabricarea echipamentelor electrice.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 0% și 10%**:
  - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente;
  - fabricarea autovehiculelor de transport rutier;
  - fabricarea altor mijloace de transport;
  - fabricarea de mobilă.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere peste 10%**:
  - alte activități industriale;
  - repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor;
  - industria energetică.

*Cifra de
afaceri*

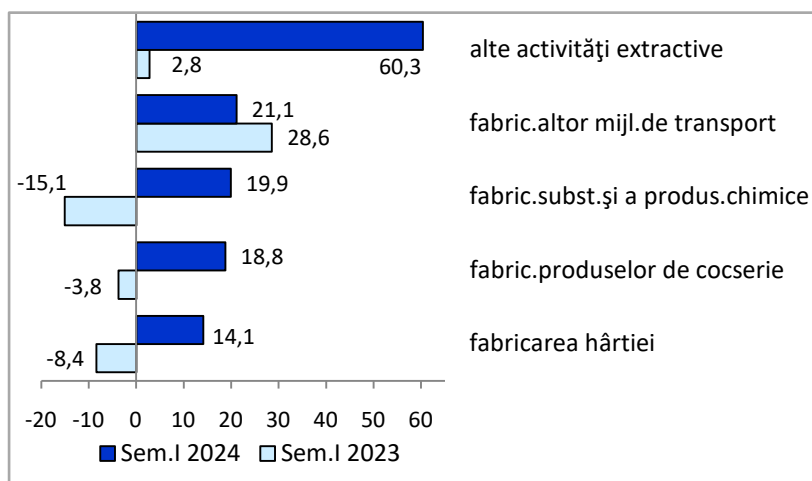
Cifra de afaceri pe total industrie a crescut cu 4,4%, în termeni nominali în trimestrul II 2024 față de perioada similară a anului anterior, iar **în termeni reali**, aceasta s-a amplificat cu 5,8%, determinând o majorare de 8,2% la nivelul primului semestru. De asemenea, comparativ cu trimestrul anterior al anului curent, cifra de afaceri deflatată pe industrie a crescut cu 4,7%.

Pe ansamblul primului semestru al anului curent, față de perioada ianuarie – iunie 2023, mai multe ramuri au înregistrat creșteri ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie, cele mai pronunțate (cu peste 15%) regăsindu-se în sectoare precum: alte activități extractive, fabricarea altor mijloace de transport, fabricarea substanțelor și a produselor chimice, fabricarea produselor de cocserie. De asemenea, au fost și sectoare care au înregistrat reduceri mai modeste, cum ar fi: fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, alte activități industriale, fabricarea altor produse din minerale nemetalice, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal.

Au existat și scăderi ale volumului cifrei de afaceri totale la nivelul primului semestru al anului 2024 pentru jumătate dintre sectoare, cele mai semnificative fiind în cazul ramurilor: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-23,2%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (-18,7%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-15,6%), fabricarea produselor din tutun (-14,3%), fabricarea produselor textile (-12,8%).

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cele mai importante creșteri

- modificare procentuală față de semestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

În cel de-al treilea trimestru al anului curent, agenții economici estimează o scădere de 4,7% a cererii totale în industrie, după o creștere de 4,7% în trimestrul II. Totuși, comparativ cu trimestrul III 2023, se așteaptă o creștere de 2,5% a cererii, ceea ce sugerează o recuperare parțială. La nivelul primelor nouă luni ale anului, prognoza indică o majorare de 6,3% a cifrei de afaceri totale, evidențiind o tendință pozitivă pe termen mediu, pe ansamblul sectorului industrial.

Volumul cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă a crescut cu 8,5% în trimestrul II 2024 comparativ cu trimestrul anterior și cu 9,0% față de aceeași perioadă a anului precedent. La nivel semestrial, cererea internă a înregistrat o majorare semnificativă de 12,1%, ceea ce indică o performanță bună a activității industriale pe piața locală în

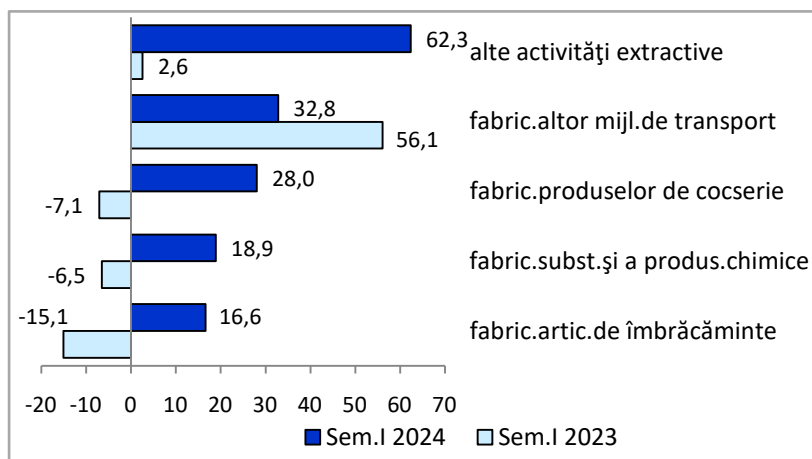
ultimele șase luni.

Astfel, la nivelul primului semestru al anului curent, față de perioada similară, mai mult de jumătate dintre ramurile industriale au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri pe piața internă, unele dintre acestea înregistrând majorări mai mari de 15%, și anume: alte activități extractive, fabricarea altor mijloace de transport, fabricarea produselor de cocserie, fabricarea substanțelor și a produselor chimice, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.

De menționat ar fi și reducerile volumului cifrei de afaceri pentru piața autohtonă consemnate în anumite sectoare industriale, cu scăderi mai pronunțate în extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-23,9%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (-23,1%), fabricarea produselor din tutun (-13,0%), precum și alte diminuări mai puțin ample, cum ar fi: tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (-9,4%), fabricarea produselor textile (-7,7%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pentru piața internă în ramurile cu cele mai importante creșteri

- modificare procentuală față de semestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Agenții economici prevăd pentru al treilea trimestru din 2024 o scădere de 3,1% a cifrei de afaceri pe piața internă, comparativ cu trimestrul anterior, inversând creșterea de 8,5% din trimestrul II. Totuși, cererea internă este estimată să crească cu 3,9% față de aceeași perioadă a anului trecut, iar pe primele nouă luni se anticipează o majorare de 9,2%, indicând o tendință pozitivă pe termen lung, în ciuda fluctuațiilor trimestriale.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a consemnat o reducere de 2,3% în trimestrul II 2024, față de trimestrul anterior al anului curent, iar comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2023, s-a înregistrat o scădere de 0,7%, rezultând în primul semestru același nivel al cererii externe, comparativ cu perioada ianuarie – iunie 2023.

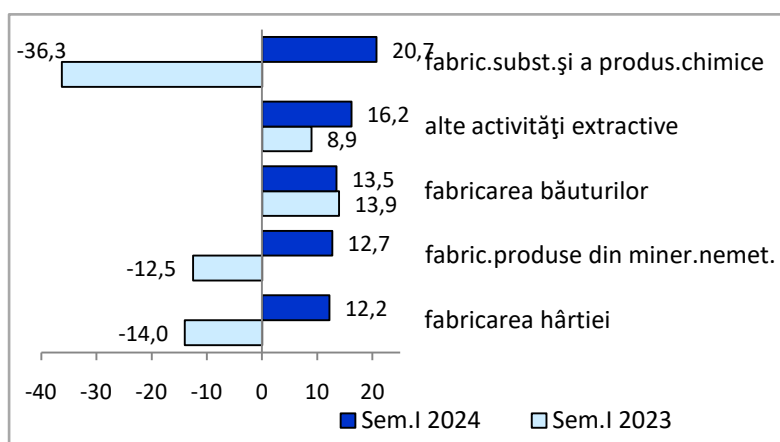
La nivel de ramuri industriale, în primul semestru al anului curent, față de aceeași perioadă a anului anterior, mai mult de jumătate dintre acestea au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri pentru piața externă, unele depășind pragul de 12% și anume: fabricarea

substanțelor și a produselor chimice, alte activități extractive, fabricarea băuturilor, fabricarea altor produse din minerale nemetalice, precum și fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, aceste sectoare reușind să își mențină pozițiile competitive pe piețele externe.

Pe de altă parte, au fost înregistrate și scăderi ale volumului cifrei de afaceri pentru piața externă, cu reducere de peste 10% în anumite sectoare industriale. Printre cele mai afectate se numără: tăbăcirea și finisarea pieilor (-25,1%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-19,2%), fabricarea produselor textile (-16,8%), fabricarea produselor din tutun (-15,1%) și fabricarea altor mijloace de transport (-10,6%).

Grafic nr. 4 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cele mai importante creșteri

- modificare procentuală față de semestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru al treilea trimestru al anului curent, agenții economici estimează o scădere de 4,8% a volumului cifrei de afaceri pe piața externă comparativ cu trimestrul anterior. Cu toate acestea, în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut, se preconizează o creștere de 1,9% a cererii externe. Pe ansamblul primelor nouă luni ale anului, se așteaptă o ușoară majorare de 0,6%, ceea ce sugerează o stabilizare moderată a activității pe piețele internaționale.

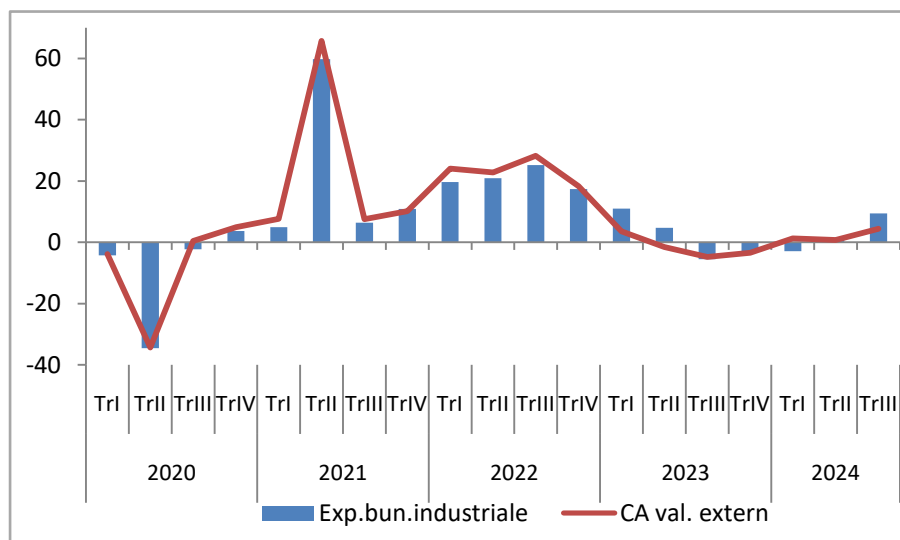
În ceea ce privește **exporturile de bunuri industriale**, pentru primul trimestru al anului curent față de trimestrul similar s-a înregistrat o scădere a acestora de 2,9%, în timp ce cifra valorică pe piața externă a crescut cu 1,3%. Pentru cel de-al doilea trimestru din anul 2024 se menționează o majorare de 1,0% a exportului de bunuri industriale, comparativ cu creșterea de doar 0,8% a cifrei de afaceri valorice pe piața externă, ceea ce a reprezentat un ritm superior al exporturilor de bunuri.

Referitor la cel de-al treilea trimestru al acestui an, comparativ cu perioada iulie – septembrie 2023 se prognozează o continuare a tendinței existente la nivelul trimestrului II, dar la un ritm mai ridicat, și anume, o posibilă majorare de 9,4% a exportului de bunuri industriale, față de o creștere estimată de 4,4% a cifrei de afaceri valorice pe piața externă,

cea ce ar însemna un export pentru societățile intermediare situat cu circa 5 puncte procentuale peste cel estimat direct de la producători. Se preconizează la nivel de nouă luni un ritm ușor ridicat, cu 0,3 puncte procentuale în favoarea exportului de bunuri industriale, comparativ cu cifra valorică pe piața externă (2,4% față de 2,1%).

Grafic nr. 5 Evoluția exportului de bunuri industriale și valorii cifrei de afaceri pe piața externă

- modificare procentuală față de trimestrul similar din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld. euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei

Stocurile

În trimestrul II 2024, **stocurile de produse finite** au înregistrat o scădere de 7,3% față de trimestrul anterior și de 15,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2023. Această reducere a avut loc în contextul unei reduceri a producției industriale de 1,6% și a unei creșteri de 5,8% a volumului cifrei de afaceri pe total industrie, continuând astfel tendința descrescătoare a stocurilor începută în trimestrul III 2023. La nivel semestrial, acestea au consemnat o scădere importantă de 19,8%.

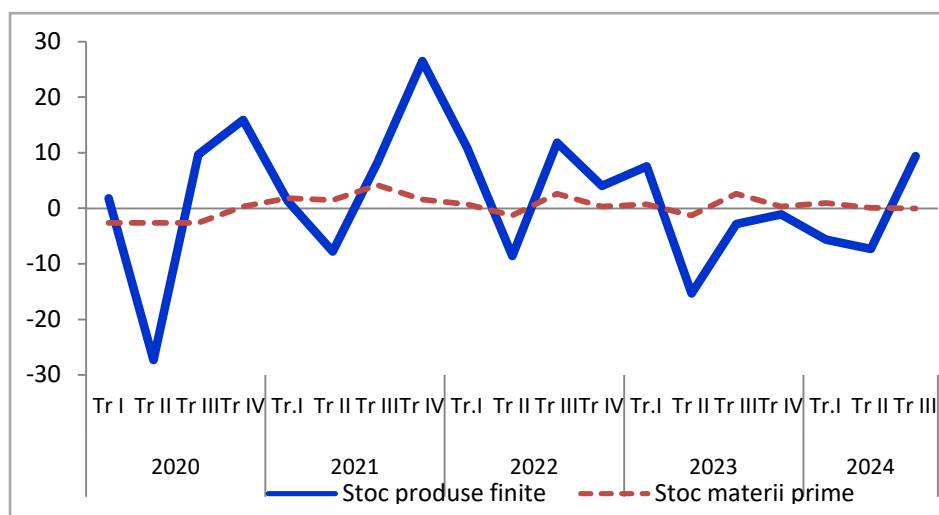
Agenții economici estimează că în al treilea trimestru al anului curent, stocurile de produse finite vor trece în sfera pozitivă a evoluției acestora, cu o majorare de 9,4% față de trimestrul anterior, după mai multe trimestre de scăderi. Aceasta va avea loc în contextul unei reduceri anticipate de 4,7% a volumului cifrei de afaceri pe total industrie și a unei diminuări de 0,6% a producției industriale. Totuși, comparativ cu trimestrul III 2023, se preconizează o scădere de 5,2% a stocurilor de produse finite, iar pe parcursul primelor nouă luni, acestea ar putea fi cu 15,3% mai mici decât în perioada similară a anului trecut.

În ceea ce privește **evoluția stocurilor de materii prime** în cel de-al treilea trimestru al acestui an, agenții economici preconizează o menținere a ritmului acestora, comparativ cu trimestrul anterior, după ce au crescut ușor cu 0,1% în perioada aprilie - iunie 2024.

Tendința de menținere a evoluției stocurilor de materii prime, estimată de agenții economici pentru trimestrul III 2024, față de perioadă anterioară se datorează în special, evoluțiilor din anumite sectoare industriale cum ar fi: industria alimentară (+0,5%), producția și furnizarea de energie electrică și termică (+0,2%), fabricarea băuturilor (+0,2%), fabricarea altor mijloace de transport (+0,1%), fabricarea echipamentelor electrice (+0,1%).

Grafic nr. 6 Evoluția stocurilor de produse finite și materii prime

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, **evoluția gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Sfera de cuprindere diferă de estimările privind gradul de utilizare a capacităților de producție economice din eșantionul CNSP, eșantion în care sunt incluse atât industria extractivă, cât și producția și furnizarea de energie electrică și termică.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

- %-

AN	Gradul de utilizare	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim.IV
2020	Estimări CNSP - total ind.	83,9	70,8	77,1	78,5
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	74,7	71,9	65,9	70,8
2021	Estimări CNSP - total ind.	74,5	79,6	70,8	73,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	73,0	73,2	73,4	72,6
2022	Estimări CNSP - total ind.	75,5	76,3	75,6	77,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,7	71,7	70,5	75,2
2023	Estimări CNSP - total ind.	75,0	74,7	75,3	76,1
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,6	67,7	68,5	67,1
2024	Estimări CNSP - total ind.	73,2	71,9	74,3	
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	68,8	67,0	67,8	

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Astfel, agenții economici așteaptă, ca pentru trimestrul III 2024, să se atingă un nivel al gradului de utilizare a capacităților de producție pe total industrie de 74,3%, în creștere cu 2,4 puncte procentuale față de trimestrul anterior. Se au în vedere creșteri de producție ale acestui indicator în anumite ramuri industriale, cum ar fi: fabricarea echipamentelor electrice, industria alimentară, fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice, fabricarea de mobilă, fabricarea autovehiculelor de transport rutier. Previziunile Eurostat indică, în aceeași perioadă, o creștere cu 0,8 puncte procentuale a gradului de utilizare în industria prelucrătoare, față de trimestrul anterior.

Diferența de 6,5 puncte procentuale în estimările agenților economici se explică prin creșterea semnificativă a gradului de utilizare a capacităților de producție în industria extractivă și în producția și furnizarea de energie electrică, care depășește creșterea gradului de utilizare a capacităților de producție din întreaga industrie prelucrătoare.

În al doilea trimestru al anului 2023, **numărul mediu de salariați** a scăzut atât față de trimestrul corespunzător din 2022 (-0,3%), cât și în comparație cu primul trimestru din același an (-0,5%), sugerând o dinamică destul de stabilă a acestui indicator. Datele pentru acest indicator în trimestrul II din 2024 au fost prognozate în lucrarea anterioară la valori similare, respectiv o scădere de -0,1% față de trimestrul II 2023 și de -0,2% față de trimestrul precedent. La nivel de semestru, se remarcă o stabilizare a numărului mediu de salariați, comparativ cu primele șase luni din 2023, estimarea fiind de 0,1% în lucrarea precedentă.

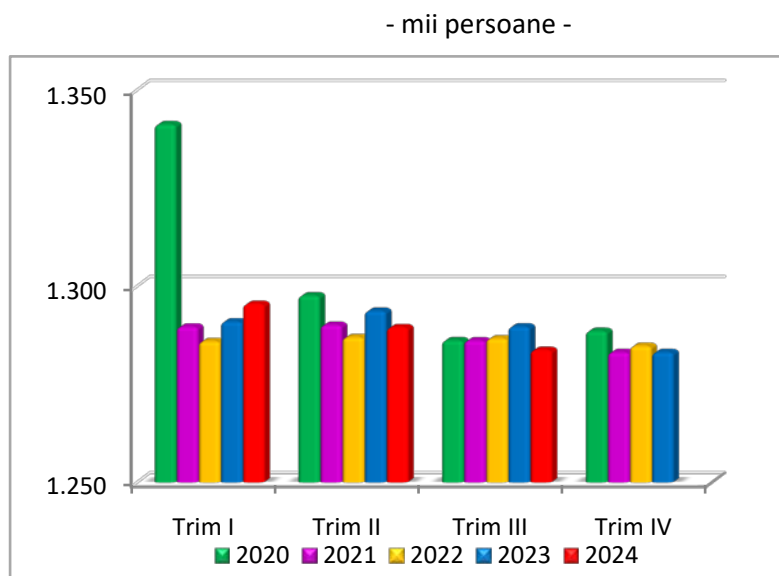
Principalele ramuri industriale în care s-au înregistrat creșteri ale numărului mediu de salariați la nivelul primului semestru al anului curent față de primele șase luni din anul anterior au fost: alte activități extractive (9,6%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (6,8%), fabricarea altor mijloace de transport (6,3%), industria alimentară (4,0%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (3,8%). Au existat și scăderi ale numărului mediu de salariați din industrie, pentru aceeași perioadă de analiză, la o treime dintre ramuri, dintre care putem menționa: extracția cărbunelui superior și inferior (-14,3%), extracția minereurilor metalifere (-11,0%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-4,6%), fabricarea de mobilă (-4,0%), fabricarea produselor textile (-3,2%).

Pe baza datelor transmise de respondenți și a evoluției din prima jumătate a anului 2024, se estimează pentru cel de-al treilea trimestru un număr de circa 1.284 mii persoane, ceea ce ar reprezenta o scădere cu 0,4%, a numărului de salariați față de trimestrul anterior, în timp ce comparativ cu trimestrul similar, se așteaptă o reducere cu 0,5%. În aceste condiții, la nivelul primelor nouă luni ale anului curent, se poate anticipa un număr mediu de salariați pe total industrie mai mic cu 0,1%, comparativ cu perioada ianuarie – septembrie 2023.

Astfel, mai mult de jumătate dintre ramurile industriale vor înregistra scăderi ale numărului de salariați, la nivelul celui de-al treilea trimestru al anului curent față de trimestrul anterior, iar pentru câteva sectoare afectate într-o măsură mai mare de

restrângerea activității se prevăd reduceri de personal de peste 1% și anume: extracția minereurilor metalifere (-5,2%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-4,4%), fabricarea produselor textile (-2,2%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-2,0%) sau fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-1,8%).

Grafic nr. 7 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru trimestrul III 2024 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Pentru o treime din ramurile industriale se așteaptă, însă, creșteri ale numărului de salariați, majorări de personal mai mari de 0,5% regăsindu-se în sectoare precum: fabricarea băuturilor (1,9%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (0,8%), alte activități extractive (0,8%), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (0,5%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (0,5%).

Productivitatea muncii

Pe baza datelor statistice care consemnează o creștere de 0,9% a producției industriale și o reducere de 0,5% a numărului de salariați din industrie, în perioada aprilie - iunie 2024, comparativ cu trimestrul I 2024, s-a înregistrat o majorare de 1,5% a **productivității muncii**.

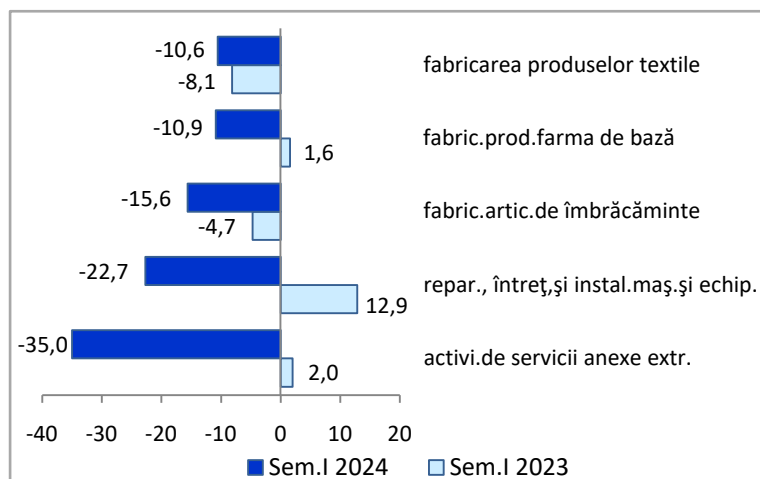
În trimestrul II al anului curent, productivitatea muncii s-a redus cu 1,7%, față de trimestrul similar al anului 2023, în contextul scăderii producției industriale cu 1,6% și reducerii cu 0,3% a numărului mediu de salariați pe total industrie, în aceeași perioadă de analiză.

La nivel de semestru, productivitatea muncii s-a redus cu 2,6%, față de perioada ianuarie – iunie 2023. Ramurile în care s-au înregistrat scăderi ale productivității muncii la nivelul primului semestru al anului 2024, comparativ cu perioada similară a anului anterior, reprezintă mai mult de jumătate din ramurile industriale analizate, dintre acestea

evidențiindu-se cele cu reduceri de peste 10%: activități de servicii anexe extracției, repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, fabricarea produselor farmaceutice de bază, fabricarea produselor textile.

Grafic nr. 8 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cele mai importante scăderi

- modificare procentuală față de semestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru aceeași perioadă de analiză se pot menționa și creșteri ale productivității muncii pentru o treime dintre sectoarele industriale, dintre care putem aminti majorări de peste 5% în următoarele ramuri: extracția minereurilor metalifere (31,3%), prelucrarea lemnului (16,0%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (12,3%), fabricarea altor mijloace de transport (5,9%), alte activități industriale (5,8%).

În al treilea trimestru al anului curent, în contextul unei scăderi estimate a volumului producției industriale cu 0,6% și a reducerii numărului de salariați din industrie cu 0,4%, se anticipează o ușoară creștere a productivității muncii cu 0,1% față de trimestrul II 2024. Comparativ cu trimestrul similar, se prevede menținerea evoluției productivității muncii, iar la nivelul primelor nouă luni se estimează o scădere de 1,7% a acestui indicator față de aceeași perioadă din 2023.

Costul unitar cu forța de muncă

În al doilea trimestru al anului 2024, **costul unitar al forței de muncă în industrie** a crescut cu 3,7% față de trimestrul anterior, pe fondul unei majorări de 5,6% a salariului net. Comparativ cu trimestrul corespunzător din anul precedent, costul unitar cu forța de muncă a înregistrat o creștere semnificativă de 12,6%. De asemenea, la nivel semestrial, acesta a crescut cu 13,9%, în contextul unei majorări salariale semestriale de 11,1%.

Pentru al treilea trimestru al anului 2024, agenții economici se așteaptă la o ușoară creștere de 0,1% a costului unitar cu forța de muncă față de trimestrul anterior, precum și la o majorare de 12,3% comparativ cu trimestrul similar din 2023. Această creștere ar fi

corelată cu o majorare de 12,3% a salariului net pe total industrie și o posibilă menținere a productivității muncii în aceeași perioadă. În aceste condiții, pentru perioada ianuarie-septembrie 2024, se estimează o creștere a costului unitar cu forța de muncă de 13,3%, susținută de o majorare de 11,5% a salariului net și o posibilă scădere de 1,7% a productivității muncii în aceeași perioadă.

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în cel de-al doilea trimestru al anului 2024, s-a continuat tendința de scădere observată de la începutul anului, însă la un ritm mai lent. Astfel, prețurile s-au redus cu 1,32% față de trimestrul similar din anul anterior, principalul factor fiind diminuarea de 2,42% a prețurilor pe componenta internă, în timp ce prețurile pieței externe au crescut cu 1,50%.

La nivel de semestru, față de semestrul similar al anului 2023, prețurile de producție per total s-au redus cu 4,13%, înregistrându-se reduceri importante pentru mai multe sectoare, dintre care unele semnificative, cum ar fi: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-16,97%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-16,40%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-16,33%), industria metalurgică (-10,45%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (-9,43%), dar au existat și majorări, dintre care cele mai reprezentative ar fi în sectoarele: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (23,98%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (20,50%), captarea, tratarea și distribuția apei (16,26%), fabricarea băuturilor (10,66%), activități de servicii anexe extracției (9,22%). Comparativ cu trimestrul anterior, prețurile de producție în cel de-al doilea trimestru al anului 2024 au înregistrat o scădere de 0,66%, aceasta fiind determinată de reducerea de 1,38% a prețurilor de producție aferente pieței interne, în timp ce prețurile pentru piața externă au crescut cu 1,15%.

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2020	2,7	-1,4	-0,8	-0,5
2021	3,2	10,6	16,3	29,6
2022	43,4	44,3	49,1	38,3
2023	20,6	7,8	-2,3	-4,8
2024	-6,8	-1,3	4,2	

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul III 2024 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în al treilea trimestru al anului curent costurile de producție să revină pe o traiectorie pozitivă, crescând cu 4,6% față de trimestrul II 2024. Această evoluție este susținută de o majorare de 5,9% a prețurilor pe piața internă și o creștere de 0,9% a prețurilor pe piața externă. Comparativ cu perioada iulie-septembrie 2023, prețurile de producție pe total se preconizează că vor crește cu 4,2%, în special datorită unei posibile majorări de 4,7% a

componentei interne.

În contextul majorărilor prevăzute pentru trimestrul III, avându-se în vedere și evoluția semestrială pe ansamblul primelor nouă luni, se estimează o reducere de 1,4% a prețurilor producției industriale comparativ cu perioada ianuarie - septembrie 2023, influențată în principal de o scădere de 2,6% a componentei interne.

Volumul
creditelor

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial, în cel de-al treilea trimestru al anului curent față de trimestrul II 2024, agenții economici se așteaptă la o **creștere de 1,8% pentru volumul creditelor acordate agenților economici din industrie**. În același timp, se anticipează o scădere de 0,2% a volumului creditelor restante..

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite (%)

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2020	2,5	2,5	2,4	2,5
2021	2,1	2,0	1,9	2,2
2022	1,7	1,6	1,5	1,8
2023	1,4	1,4	1,4	1,4
2024	1,4	1,3	1,2	

Sursa: prelucrări CNSP

Pentru trimestrul III 2024 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Astfel, se estimează că ponderea creditelor restante în totalul creditelor va scădea la 1,2% în trimestrul III 2024, față de valoarea de 1,3% înregistrată în trimestrul II 2024.

*

* *

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o **Anchetă economică de conjunctură** în sectorul industrial, care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, poate contribui la fundamentarea de prognoze pe termen scurt. Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selecțai de CNSP din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor) care răspund la un chestionar elaborat în cadrul direcțiilor de specialitate ale instituției.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2024 s-a stabilit un eșantion de 513

agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 15,0% și un grad de acoperire de circa 61%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție, prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an. Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INSSE, fie cele din anchetele de conjunctură precedente, după cum se specifică la fiecare indicator.